

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 4 oktober 2019
(OR. en)

12795/19

ENV 827
DEVTEN 188
ECO 103
SAN 418
PECHÉ 429
AGRI 482
IND 247
CHIMIE 128
ENER 454
RECH 451
TRANS 469

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

aan: de delegaties

Betreft: Het 8e milieuactieprogramma - Samen de trends ombuigen
- Conclusies van de Raad

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad betreffende het in hoofde genoemde onderwerp "Het 8e milieuactieprogramma - Samen de trends ombuigen", die de Raad tijdens zijn 3716e zitting op 4 oktober 2019 heeft aangenomen.

Het 8e milieuactieprogramma - Samen de trends ombuigen

- Conclusies van de Raad -

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

ERAAN HERINNEREND dat de milieuactieprogramma's (MAP's) van de EU, die samen met alle belanghebbenden worden opgesteld, al meer dan veertig jaar een milieu- en klimaatbeleidskader bieden om milieudoelstellingen te verwezenlijken en milieuoverwegingen in andere beleids-terreinen van de EU te integreren;

ERAAN HERINNEREND dat, volgens artikel 192, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), de EU volgens de gewone wetgevingsprocedure MAP's vaststelt om strategische sturing te bieden en een voorspelbaar en gecoördineerd optreden voor het Europees beleid inzake milieu en klimaatverandering te bewerkstelligen;

HERINNEREND aan het besluit van het Europees Parlement en de Raad inzake een nieuw algemeen milieuactieprogramma voor de Europese Unie voor de periode tot en met 2020 ("Goed leven, binnen de grenzen van onze planeet"¹ (het 7e MAP)), waarin een visie voor 2050 wordt geformuleerd met een beschrijving van het milieu- en klimaatveranderingsbeleid als motor voor groene groei, een gezonde planeet en een beter welzijn voor de burger;

HERINNEREND aan de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties, de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDG's) en de discussienota "Naar een duurzaam Europa in 2030" van de Commissie;

¹ PB L 354 van 28.12.2013, blz. 171.

HERINNEREND aan het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering, de Overeenkomst van Parijs van december 2015, de mededeling van de Commissie getiteld "Een schone planeet voor iedereen", die een strategische langetermijnvisie voor een bloeiende, moderne, concurrerende en klimaatneutrale EU-economie in 2050 schetst, en het speciaal verslag van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) met als titel "Global Warming of 1.5 °C";

HERINNEREND aan de bevindingen van het mondiaal evaluatieverslag over biodiversiteit en ecosysteemdiensten van het intergouvernamenteel platform voor wetenschap en beleid inzake biodiversiteit en ecosysteemdiensten (IPBES) van 2019, waarin ervoor wordt gewaarschuwd dat de natuur wereldwijd in een ongekend tempo aftakelt en de biodiversiteit steeds sneller afneemt, met ernstige gevolgen voor de goederen en diensten die de natuur mensen wereldwijd levert;

HERINNEREND aan de Global Environment Outlook 6, de Global Chemicals Outlook II, de Global Resources Outlook 2019 en de jaarverslagen van het Europees Milieuagentschap over de milieu-indicatoren;

HERINNEREND aan de nieuwe strategische agenda voor 2019-2024 die de Europese Raad op 20 juni 2019 heeft aangenomen en waarin wordt aangedrongen op de noodzaak om een klimaatneutraal, groen, rechtvaardig en sociaal Europa te bouwen;

HERINNEREND aan het voornemen van de verkozen voorzitter van de Commissie om te komen met een Europese Green Deal;

HERINNEREND aan de resolutie van het Europees Parlement over de uitvoering van het 7e MAP en aan het advies van het Comité van de Regio's getiteld "Ontwikkeling van een 8e milieuactieprogramma (MAP)";

HERINNEREND aan de volgende conclusies van de Raad:

- Naar een steeds duurzamere Unie in 2030²;
- Naar een EU-strategie voor een duurzaam beleid inzake chemische stoffen³;
- Meer circulariteit – Transitie naar een duurzame samenleving⁴;

² Doc. 8286/19.

³ Doc. 10713/19.

⁴ Doc. 12791/19.

1. WIJST EROP dat goed functionerende ecosystemen en de diensten die zij verlenen de basis vormen van een eerlijke, gezonde en welvarende samenleving, en ONDERSTREEPT dat er dringend moet worden opgetreden aangezien een aantal grenzen van wat onze planeet aankan zijn overschreden en klimaatverandering, vervuiling, het verlies van biodiversiteit en de toenemende druk op natuurlijke hulpbronnen het welzijn en de vooruitzichten van huidige en toekomstige generaties op losse schroeven zetten; BENADRUKT dat nu niets doen betekent dat het milieu, de menselijke gezondheid, het welzijn en de economie een hoge prijs zullen betalen; HERINNERT ERAAN dat de Unie zich inzet voor een hoge mate van bescherming van het milieu en de menselijke gezondheid, voor een betere kwaliteit van het milieu en voor de strijd tegen klimaatverandering;

Evaluatie van het 7e milieuactieprogramma

2. IS INGENOMEN met het verslag van de Commissie over de evaluatie van het 7e MAP;
3. NEEMT KENNIS van de belangrijkste bevindingen van het verslag van de Commissie volgens welke de visie voor 2050 en de drie thematische prioriteiten⁵ onverminderd geldig zijn; IS, echter, TEN ZEERSTE BEZORGD over het feit dat er op het vlak van milieu- en klimaatveranderingsbeleid nog steeds zeer grote uitdagingen bestaan;
4. MERKT OP dat uit de evaluatie blijkt dat er enige vooruitgang is geboekt met de verwezenlijking van de doelstellingen van het 7e MAP, en dat de minste vooruitgang is geboekt met acties op het gebied van natuurlijk kapitaal, milieu en gezondheid, en met de uitvoering en integratie van milieuoverwegingen in andere beleidsterreinen;

⁵ Het natuurlijk kapitaal van de Unie beschermen, behouden en verbeteren; de Unie omvormen tot een hulpbronnefficiënte, groene en concurrerende koolstofarme economie; en de burgers van de Unie beschermen tegen milieugerelateerde druk en risico's voor de volksgezondheid en het welzijn.

5. DEELT de bevinding van de evaluatie dat het 7e MAP aanzienlijke meerwaarde oplevert voor het milieu- en klimaatveranderingsbeleid; ONDERSTREEPT in dit verband dat het 7e MAP een solide strategie bevat en krachtige en coherente verbanden met nationale strategieën creëert, bijdraagt aan meer voorspelbare, snellere en beter gecoördineerde acties in het kader van het milieu- en klimaatveranderingsbeleid, en de EU in staat stelt met één stem te spreken in internationale onderhandelingen over het milieu;
6. WIJST EROP dat het 7e MAP op 31 december 2020 afloopt; VERZOEKT de Commissie en de lidstaten hun inspanningen op te voeren om acties in het kader van de prioritaire doelstellingen te voltooien, met name op het gebied van natuurlijk kapitaal, biodiversiteit en ecosysteemdiensten, gezondheid, luchtverontreiniging, waterkwaliteit, gevaarlijke chemische stoffen, en investeringen; DRINGT ER bij de Commissie OP AAN, onverwijld een EU-strategie voor een niet-toxisch milieu in te dienen, in nauwe samenwerking met de lidstaten en de instellingen van de Unie, in overeenstemming met het 7e MAP en met de conclusies van de Raad getiteld "Naar een EU-strategie voor een duurzaam beleid inzake chemische stoffen"; de nieuwe strategie moet grondig ingaan op de hormoonontregelende stoffen en de wisselwerking van chemische stoffen en nanomaterialen;

8e milieuactieprogramma

7. VERZOEKT de Commissie uiterlijk begin 2020 een ambitieus en doelgericht voorstel in te dienen voor het 8e MAP voor de periode 2021-2030 en zo een kloof tussen het 7e en het 8e MAP te voorkomen, zoals artikel 4 van het besluit betreffende het 7e MAP vereist; en BENADRUKT dat het 8e MAP moet voortbouwen op de bevindingen van het evaluatieverslag van het 7e MAP en op de meest recente wetenschap en kennis, waaronder het verslag getiteld "Het milieu in Europa: toestand en vooruitzichten 2020" (SOER), rekening houdend met het feit dat de situatie in de EU niet overal dezelfde is en met artikel 191, lid 3, VWEU;

8. VERZOEKT de Commissie in dit verband om gemeenschappelijke prioritaire doelstellingen voor strategische acties in het kader van het 8e MAP in ere te herstellen of te bepalen, en daarbij vast te houden aan de visie voor 2050 van het 7e MAP, en tegelijkertijd het accent te blijven leggen op concrete resultaten, die zo spoedig mogelijk en uiterlijk in 2030 bereikt zouden moeten worden, zodat het 8e MAP de milieupijler kan vormen voor de uitvoering van de Agenda 2030 in de EU; ONDERSTREEPT dat dringend meer vaart moet worden gezet achter de uitvoering van de Agenda 2030, zowel wereldwijd als in de EU, en dat dit een overkoepelende prioriteit voor de EU moet zijn, zulks ten behoeve van de Europese burger en van de geloofwaardigheid van de EU binnen en buiten Europa;
9. VERZOEKT de Commissie om in het 8e MAP een welomschreven monitoringmechanisme op te nemen om ervoor te zorgen dat intern de verantwoordelijkheid wordt opgenomen voor de toezeggingen en dat ze worden uitgevoerd, alsook dat er duidelijke, resultaatgerichte indicatoren komen om de vooruitgang te meten; het monitoringmechanisme moet voortbouwen op bestaande mechanismen voor rapportage en gegevensverzameling (zoals evaluatie van de uitvoering van het milieubeleid (EIR), het Europees Semester, het SOER, de SDG's en andere mechanismen), waarbij dubbel werk en extra administratieve lasten voor de lidstaten en andere rapporterende instanties moeten worden vermeden; voorts moet het 8e MAP halverwege de looptijd, in 2024, worden geëvalueerd om de balans op te maken en zich aandienende milieuproblemen aan te kunnen pakken;
10. IS VAN MENING dat het 8e MAP relevant moet zijn voor alle belanghebbenden, waarbij de verschillende bestuurslagen, alle relevante actoren en nieuwe partnerschappen, alsook ontwikkelingen in internationale akkoorden, beter worden geïntegreerd; ONDERSTREEPT dat het 8e MAP ook moet gaan over milieugovernance, onder meer over vraagstukken als transparantie, voorlichting, participatie van het publiek en toegang tot de rechter; BENADRUKT dat de Uniewetgeving correcter moet worden uitgevoerd en gehandhaafd, en dat de voorlichting van, communicatie met en bewustmaking van het publiek beter moeten; WIJST op de noodzaak om de uitwisseling van knowhow en beste praktijken te faciliteren en overheden te steunen in hun inspanningen om milieuwetgeving uit te voeren en te handhaven;

11. ONDERSTREEPT het systemische karakter van de Europese klimaat- en milieu-uitdagingen en de noodzaak om beleid te maken met een breder duurzaamheidsperspectief, waarin de drie dimensies van duurzame ontwikkeling worden geïntegreerd, waarbij de kansen op nevenvoordelen en synergieën tussen verschillende milieumaatregelen – waaronder maatregelen in verband met klimaat, natuur en biodiversiteit, luchtkwaliteit en een gezonde leefomgeving, watervoorraden, en de circulaire economie – ten volle worden benut, en met mainstreaming van de milieudimensie, zoals gesteld wordt in de discussienota van de Commissie over de SDG's, met bijzondere aandacht voor handel, landbouw en voedsel, bosbouw, visserij, energie, mijnbouw, industrie, civiele bescherming, de bouwsector, infrastructuur, ICT en vervoers- en mobiliteitsbeleid; BENADRUKT dat prioriteit moet worden gegeven aan maatregelen voor een groene transitie die rechtvaardig is en die milieu- en klimaataspecten beter integreert in het sociaal, het economisch en het financieel beleid van de EU;

12. BENADRUKT het belang van meer financiering van milieubeleid en bestendige financiering ten behoeve van de groene transitie; ONDERSTREEPT het belang van verantwoordelijkheidsbesef in het bedrijfsleven: bedrijven moeten milieudoelstellingen integreren in hun ondernemingsplannen; WIJST in dit verband op de noodzaak om particuliere en overheidsinvesteringen te mobiliseren voor de groene transitie, externe milieu- en sociale kosten te internaliseren in marktprijzen, en subsidies die schadelijk zijn voor het milieu, geleidelijk af te schaffen; WIJST voorts op de cruciale rol van Horizon Europa om een impuls te geven aan innovatie en disruptieve technologieën voor de groene transitie; STEUNT de lopende uitvoering van het actieplan "Duurzame groei financieren", met name wat betreft het kader ter facilitering van duurzame investeringen;

13. ONDERSTREEPT dat het belangrijk is de gezondheid van de Europese burger te beschermen, met bijzondere aandacht voor verbetering van de lucht- en de waterkwaliteit en voor het voorkomen of tot een minimum beperken van blootstelling aan zorgwekkende stoffen, en vooral zeer zorgwekkende stoffen (SVHC), die in Europa in de handel worden gebracht of vrijkomen in het milieu;
14. ONDERSTREEPT de noodzaak om de transitie naar een hulpbronnefficiënte, circulaire, niet-toxische, veilige en klimaatneutrale economie met veilige en duurzame productie- en consumptiepatronen te bespoedigen en erop toe te zien dat ook het EU-beleid voor concurrentievermogen, industrie, handel en ICT bijdraagt tot deze doelstelling; ONDERSTREEPT in dit verband het belang van de overgang naar niet-toxische circulaire materiaalcycli door het verbeteren van het ecologisch ontwerp van producten en het maximaliseren van het gebruik van duurzame hernieuwbare en secundaire grondstoffen die veilig zijn voor de menselijke gezondheid en het milieu; en ROEPT de Commissie OP om te komen met een nieuw actieplan voor een circulaire economie en een strategisch langetermijnkader, dat een gemeenschappelijke visie voor een circulaire economie bevat;
15. ROEPT de Commissie OP ervoor te zorgen dat het 8e MAP in overeenstemming is met de doelstelling van de Overeenkomst van Parijs om ernaar te streven de temperatuurstijging te beperken tot 1,5 °C, alsook met de toekomstige langetermijnstrategie van de EU voor een klimaatneutrale economie;
16. ONDERSTREEPT dat dringend aanvullende maatregelen moeten worden genomen om de terrestrische, zoetwater- en mariene biodiversiteit, alsook ecosysteemdiensten, te beschermen en te herstellen, om op de natuur gebaseerde oplossingen te bevorderen, en om duurzaam bodembeheer te blijven propageren; en ROEPT de Commissie OP een antwoord te bieden op de uitdagingen die worden onderstreept in het mondiaal evaluatieverslag over biodiversiteit en ecosysteemdiensten van het IPBES van 2019, waaronder de vijf voornaamste oorzaken van het verlies aan biodiversiteit;

17. ONDERSTREEPT dat in het 8e MAP ambitieuze, realistische en meetbare biodiversiteitsdoelen moeten worden opgenomen, dat voor biodiversiteit voldoende en langdurige financiering moet worden uitgetrokken, dat onverminderd moet worden gewerkt aan een reeks indicatoren die het mogelijk maken de resultaten adequaat te evalueren, en dat moet worden bijgedragen aan de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling; ERKENT dat biodiversiteit volledig moet worden geïntegreerd in sectorale beleidsmaatregelen, onder meer door sectorale actieplannen om de oorzaken van biodiversiteitsverlies aan te pakken; ROEPT de Commissie OP om de biodiversiteitsstrategie van de EU te herzien op basis van de resultaten van de CoP van het Biodiversiteitsverdrag in 2020;
18. ONDERSTREEPT de voordelen van het wereldwijd bevorderen van Europese waarden en milieunormen, niet alleen om de internationale, op regels gebaseerde orde veilig te stellen, maar ook om een voortrekkersrol te spelen in de groene en inclusieve economische transitie; zo kan de EU worden geholpen om mondiale normen te ontwikkelen en kan zij forse concurrentievoordelen halen uit een inclusieve economische transitie; BENADRUKT dat de Europese normen moeten worden gewaarborgd en dat de Europese handelspolitiek beter moet aansluiten bij de Europese waarden voor duurzame ontwikkeling, inclusief de strijd tegen klimaatverandering en tegen het verlies van biodiversiteit;
19. BENADRUKT het potentieel van digitalisering en nieuwe technologieën, zoals satellietgegevens, teledetectie en kunstmatige intelligentie; MOEDIGT de Commissie AAN stelselmatig aandacht te besteden aan de kansen en mogelijke risico's en uitdagingen van de digitale transformatie; BENADRUKT dat het verzamelen, analyseren en gebruiken van gegevens moet worden verbeterd en dat het potentieel van geaggregeerde gegevens moet worden benut om resultaten te boeken, de kennisbasis te vergroten, eco-innovatie te bevorderen, en de groene transitie om te vormen in een káns, die benut kan worden via nieuwe bedrijfsmodellen, nieuwe processen, en nieuwe producten en diensten; SPOORT de Commissie en de lidstaten AAN de toegang tot en het gebruik van milieugegevens en informatiesystemen te verbeteren en beste praktijken te bevorderen;

20. BENADRUKT de noodzaak om het maatschappelijk middenveld – met inbegrip van jongeren, de particuliere sector en de academische wereld – in een actieve dialoog te betrekken, zowel voordat het 8e MAP wordt vastgesteld als tijdens de looptijd van het programma; BENADRUKT dat steden een sleutelrol vervullen bij de uitvoering van het MAP, en dat participatie van de burger gestimuleerd moet worden.
-